Emro Science and Education
International open-access scientific journal
Journal homepage: https://journal.emro.uz
OPEN ACCESS

CONFERENCE PAPER OPEN ACCESS

Vol. 1 No. 4 (2024) · “Milliy iqtisodiyotni barqaror rivojlantirish va yuqori iqtisodiy o‘sish sur’atlarini t... DOI: 10.5281/zenodo.24320729

ta´minlashning ustivor yo´nalishlari´ mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

2. Barcha darajasidagi byudjetlar va jamg`armalar mablag`lari hisobidan hududlarda amalga oshirilayotgan shlab chiqarish va ijtimoiy infratuzilmani rivojlantirish loyihalari to`g`risida xalq deputatlari mahalliy Kengashlarini xabardor qilish, birinchi darajali byudjet mablag`larini taqsimlovchilar tomonidan e`lon qilib borish amaliyotini joriy qilish.

3. Hududlarda amalga oshirilayotgan ishlab chiqarish va ijtimoiy infratuzilmani rivojlantirish loyihalari uchun ajratilayotgan mablag`larni tegishli tuman g`aznachilik xizmatlari orqali moliyalashtirishni amalga oshirish orqali joriy nazoratni o`rnatilishini ta`minlash.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O`zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoyev huzurida 2021-yil 1- noyabr kuni 2024-yil uchun soliq tushumlari hamda byudjet parametrlari yuzasidan o`tkizilgan yig`ilish bo`yicha rasmiy-veb saytda yoritilgan materialdan htttps://president.uz/uz/list/view/4738

2. O`zbekiston Respublikasi Prezidenti SH.Mirziyoyev 2023- yil 8-may kuni Oliy Majlis palatalari a`zolari siyosiy partiyalar va jamoatchilik vakillari bilan uchrashuvi htttpps//president.uz/uz/list/6277

3. M.Ramonovskiy, O.Suxarev, O.Serebryakova darsliklari va maqolalari asosida tayorlangan.

4. G.Qosimova, N. Primova , A.S.Tursunuv darsliklari.

5. Fuqorolar uchun byudjet.uz// stat.uz.

QISHLOQ XO‘JALIGI KORXONALARINING IQTISODIY SALOHIYATINI TAKOMILLASHTIRISH

Xakimov Tulkin Xalimovich
Toshkent to‘qimachilik va yengil sanoat instituti mustaqil izlanuvchisi

Annotatsiya. Qishloq xo‘jaligi korxonalarining iqtisodiy salohiyatini oshirish, sohada yuqori qo‘shilgan qiymatli mahsulotlar ishlab chiqarishni rivojlantirish orqali mamlakat sanoatini xomashyo, aholini sifatli oziq - ovqat mahsulotlari bilan ta’minlash iqtisodiy islohotlarning hozirgi bosqichida muhim ahamiyat kasb etadi. Shundan kelib chiqqan holda, mazkur maqolada qishloq xo‘jaligi korxonalari iqtisodiy salohiyatini tashkil etuvchilari tahlil qilinadi.

Kalit so‘zlar: qishloq xo‘jaligi, korxona, salohiyat, iqtisodiy salohiyat, zahira, imkoniyat, moliyaviy salohiyat, agrar siyosat.

Iqtisodiyot nazariyasida “tashkiliy va iqtisodiy mexanizm” tushunchasi ko‘pincha yanada kengroq kategoriya – “xo‘jalik mexanizmi” tushunchasi orqali ifoda etilsada, iqtisodchi olimlar bu borada bir to‘xtamga kela olmaydilar, chunonchi ularning qarashlari ilmiy tadqiqotlar sohasidan kelib chiqqan holda, bir-biridan farq qiladi. Tadqiq qilinayotgan tushunchalarning o‘zaro bog‘liqligini ularning har birining mazmunini batafsil o‘rganish va bu borada nazariy yondashuvlarni rivojlantirish asosida o‘rnatish mumkin. Bu o‘z navbatida tashkiliy-iqtisodiy mexanizmni mazmunan talqin qilish, uning o‘ziga xos xususiyatlarini aniqlashtirish va zamonaviy agrar siyosatni rivojlantirishdagi rolini o‘rnini aniqlashtirish imkonini beradi.

Bugungi kunda tashkiliy-iqtisodiy mexanizm masalalariga bag‘ishlangan ko‘p sonli tadqiqotlarda ko‘zda tutilgan maqsadlarga erishish uchun ob’yektning mustaqil tarzda amalda bo‘lishini belgilab beruvchi shakl, usul va qoidalarning umumiyligi sifatida

Published: 23.12.2024

Cite this article: Xakimov Tulkin Xalimovich (2024). Qishloq xo‘jaligi korxonalarining iqtisodiy salohiyatini takomillashtirish. Emro Science and Education, 1(4). https://doi.org/10.5281/zenodo.24320729

© 2024 The Author(s). Published by Emro Science and Education. This is an open access article.

ifoda etiluvchi mazkur kategoriyaning o‘ziga xos jihatlarining o‘xshashligi ko‘zga tashlanadi.

Tashkiliy-iqtisodiy mexanizmning nazariy va amaliy jihatlarini aniqlashtirishning ilmiy ahamiyati quyidagi omillar bilan izohlanadi:

- qishloq xo‘jaligining ko‘p funktsionalligi va ilmiy asoslangan tashkiliy, ishlab chiqarish, iqtisodiy, iqtisodiy va ijtimoiy tuzilmalarni rivojlantirish muammolarini talqin qilishda kompleks yondashuv va ilmiy qarama-qarshiliklarning mavjud emasligi;
- qishloq xo‘jaligini rivojlantirish borasida zarur shart-sharoitlarni ta’minlash va oziq-ovqat xavfsizligi, qishloq joylarini ijtimoiy va ekologik jihatdan rivojlantirish masalalarini tartibga solish qoidalarini amalga oshirish uslubiyotining yetarlicha ishlab chiqilmaganligi.

Maxsus adabiyotlarni umumlashtirish shuni ko‘rsatadiki, aksariyat mualliflar tashkiliy-iqtisodiy mexanizmning asosiy tashkil etuvchilari tarkibiga quyidagilarni kiritishadi:

- mulkiy munosabatlar tizimi va ishlab chiqarish asosiy vositalari;
- iqtisodiyotning tashkiliy tuzilmasi, ya’ni tadbirkorlik sub’yektlari o‘rtasida real iqtisodiy munosabatlarni shakllantiruvchi rasmiy va norasmiy tashkiliy aloqalar tizimi;
- iqtisodiy faoliyatning ma’naviy va axborot sohasini belgilaydigan ijtimoiy institutlar tizimi;
- iqtisodiy vositalar;
- ekomarketing, ekomonitoring, ekoudit, ekomenejment;
- belgilangan maqsadlarning bajarilishini nazorat qilish;
- iqtisodiy faoliyatni amalga oshirishning huquqiy asoslari;
- ijtimoiy soha, ijtimoiy dastaklar va boshqalar.

Tashkiliy va iqtisodiy mexanizmni quyidagilardan foydalanishni o‘z ichiga oluvchi ko‘p funktsiyali tizim sifatida ko‘rib chiqish lozim:

-iqtisodiy jihatdan samarali ishlashni tashkil etish, ularning tashqi muhit omillari va raqobat sharoitlariga nisbatan moslashuvchanligini oshirish usullari, normalari va qoidalari to‘plami;

- mulkdorlar, menejerlar va yollanma xodimlar o‘rtasidagi munosabatlarni oqilona tashkil etish, manfaatlar uyg‘unligiga erishish, missiya, maqsad va strategiyalarni amalga oshirishga imkon beruvchi tadbirkorlik faoliyatini tashkil etish shakl va usullari;
- barqaror faoliyat yuritishni ta’min etuvchi o‘ziga xos uslublar, xo‘jalik yuritish tamoyillari, turli xil tashkiliy -iqtisodiy vositalar, bozor muhitida boshqarish usullari, dastaklari va rag‘batlantirish usullarining umumiyligi.

Odatda, tashkiliy va iqtisodiy mexanizmning funktsiyalari sirasiga quyidagilar kiritiladi:

- innovatsion va investitsion salohiyatni bashoratlash va rejalashtirish;
- barqaror rivojlanishni tashkillashtirish, rag‘batlantirish va nazorat qilish;

-ishlab chiqarish va ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishni muvofiqlashtirish va tartibga solish;

- innovatsion rivojlanishni monitoring qilish.

Bugungi kunda xo‘jalik yurituvchi sub’yektlarning iqtisodiy salohiyatini boshqarish nazariyasi va amaliyotida katta tajriba to‘plangan, bu har xil turdagi iqtisodiy faoliyat korxonalari salohiyatini baholash va tahlil qilish, uning holati va rivojlanish istiqbollarini belgilovchi omillarni aniqlash uchun nazariy va tashkiliy-uslubiy qoidalarni ishlab chiqishni haqli ravishda talab qiladi (Salixova,2011).

Ilmiy izlanishlar ob’yekti sifatida korxonalarning iqtisodiy salohiyatini o‘rganish ilmiy hamjamiyat o‘rtasida qator munozaralarni keltirib chiqardi, bu o‘z navbatida

“koxona iqtisodiy salohiyati” tushunchasi mazmunini yanada aniqlash-tirishni taqozo etadi.

“Salohiyat” so‘zi etimologik jihatdan frantsuzcha “potential” so‘zidan kelib chiqqani va so‘zma-so‘z tarjima qilinganda “qudratli bo‘lmoq” ma’nosini anglatsa, boshqa bir tomondan esa lotincha “potentia” so‘zidan kelib chiqqani va “kuch”, “qudrat” sifatida talqin qilinishi aytib o‘tiladi.

O‘zbek tilining izohli lug‘atida “salohiyat” yaroqlilik, vakolat, hukmdorlik, to‘liq hokimiyat, qobiliyat, iqtidor sifatida talqin qilinadi. Bizning fikrimizcha bu o‘rinda “salohiyat” tushunchasini tavsiflashda resurs, qo‘shimcha manba va imkoniyat tushunchalaridan foydalanish ham o‘rinli bo‘lar edi.

Umumiy holatda, “salohiyat” vazifani hal qilish yoki belgilangan maqsadga erishish uchun ishlatilishi mumkin bo‘lgan manba, imkoniyat, vosita va vazifalarni anglatadi(Akramov,2024). Xususiy ma’noda salohiyat-bu har qanday harakatning, har qanday funktsiyaning namoyon bo‘lishining mumkin bo‘lgan darajasidir. Keng ma’noda salohiyat - bu muayyan bir natijaga erishish maqsadida yo‘naltirilgan omillar majmuidir. Muayyan sohaga bog‘lamasdan salohiyatni moddiy resurslarning bir holatdan ikkinchi holatga o‘tish qobiliyati sifatida tavsiflashimiz mumkin. Shu bilan bir qatorda, salohiyat-bu muayyan bir maqsad yo‘lida ishlatilishi mumkin bo‘lgan, ya’ni ma’lum shart-sharoitlarda erishilishi mumkin bo‘lgan natijaning o‘lchovi hamdir (Yuldashev,2023).

“Salohiyat” atamasining semantik mazmunini keng talqin qilish, so‘z qanday kuch, vosita, zaxira, manbalar haqida ketayotganligiga qarabi, uni fan va amaliyotning turli sohalarida qo‘llash imkonini beradi (Uskova,2006). Zamonaviy fanda qo‘llaniluvchi salohiyat kategoriyasi ikkita asosiy jihatni o‘z ichiga oladi. Birinchidan, “salohiyat” atamasini tushunish tabiatan “resurslar” tushunchasi bilan bog‘liq, ikkinchidan, salohiyat iqtisodiy sub’yektning resurslarni rivojlantirish, takomillashtirish va ulardan samarali foydalanish borasidagi qobiliyatlarni o‘z ichiga oladi(Abduvoxidov, Matkuliyeva 2023).

Iqtisodiy adabiyotlarda “salohiyat” tushunchasidan tabiiy, investitsion, intellektual, resurs, mehnat, iqtisodiy salohiyat kabi turli hodisa va shart-sharoitlarni miqdoriy baholashda keng qo‘llaniladi(Asaul,2011). Alohida bir korxonaga nisbatan “salohiyat” tushunchasi nafaqat ishlab chiqarish imkoniyatlari, balki resurslardan oqilona foydalanish, davlat va biznes hamkorlarning manfaatlarini hisobga olish asnosida korxonaning integral imkoniyatlari iste’molchilarning ehtiyojlarini qay darajada qondirishga xizmat qilishini tavsiflashi lozim. “Korxona salohiyati” kategoriyasining mohiyatini aniqlashtirishda quyidagi jihatlar ajratib ko‘rsatiladi: mulkiy jihatdan mansublik; muayyan vazifalarni hal eta olish; tarkibiy unsurlarning uzluksiz harakati va umumiy o‘sishga yo‘naltirilganlik (Logosha,2020). Korxonaning iqtisodiy salohiyati-bu resurs salohiyatiga asoslanuvchi salohiyatni yaxlit baholash va iqtisodiy samaraga erishish maqsadida ulardan foydalanish jarayoni hamdir. Iqtisodiy salohiyat zarur resurslarni jamlash asosida resurs salohiyatidan samarali foydalanishni ta’minlaydi. Korxonaning iqtisodiy salohiyatini korxonaning yangi o‘zgaruvchan tashqi muhit sharoitlariga hozirmaqsadga muvofiq, deb hisoblaymiz.

A. O. Sheremetevning ta’kidlashicha, korxona iqtisodiy salohiyatining mazmun-mohiyati korxonaning raqobat ustunliklarini shakllantirish, uni rivojlantirishning ustuvor vazifalaridan kelib chiqqan holda aniqlashtiriladi, bunda u tashkilot iqtisodiy salohiyati mohiyatini aniqlashtirishda quyidagi yondashuvlardan foydalanishni taklif qiladi:

1) mahsulot ishlab chiqarish borasidagi umumiy imkoniyatlar;

2) mavjud resurslarning umumiyligi;

3) xo‘jalik faoliyati sub’yektlari o‘rtasidagi iqtisodiy va ishlab chiqarish munosabatlarining natijasi(Sheremetyev,2008).

Korxonaning iqtisodiy salohiyatini o‘rganish yakuniy natijalarga erishish maqsadida tizimli ravishda tashkil etilgan moddiy, nomoddiy resurslar va ularni o‘zgartirish jarayonlarining umumiyligini ko‘rib chiqishni o‘z ichiga oladi.

Korxona iqtisodiy salohiyati borasida mahalliy va xorijiy olimlar tomonidan ilgari surilgan yondashuvlar tahlili quyidagi xulosalarni yasash imkonini beradi:

1. Deyarli barcha yondashuvlarning muhim xususiyati ularning iqtisodiy salohiyatni resurslarga asoslangan tushunishga yo‘naltirilganligi bo‘lib, bu bizning fikrimizcha, korxonaning tarmoqqa bog‘liqligiga qarab iqtisodiy salohiyatni shakllantirishning o‘ziga xos xususiyatlarini belgilaydi. Tarmoqning o‘ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqqan holda, zamonaviy korxonalar iqtisodiy salohiyati tuzilmasi juda katta farq qilishi mumkin;

2. Iqtisodiy salohiyatning mohiyatini aniqlashda asosan korxonaning mavjud imkoniyatlari, uning erishilgan salohiyati darajasi yoki kerakli natijalarni baholashga e’tibor qaratiladi.

Fikrimizcha, muayyan bir davrda korxonaning iqtisodiy salohiyatini uning ma’lum bir sifat va miqdoriy natijani ta’minlay olish imkoniyati sifatida qarash o‘rinli bo‘ladi. Shu bilan birga, korxonaning iqtisodiy salohiyatini baholashda, erishilgan natijalarni oshirish va kapitalning barqaror o‘sishini ta’minlash borasida yaqin istiqboldagi uning haqiqiy imkoniyatlarini hisobga olish ham maqsadga muvofiqdir;

3. Xo‘jalik yuritishning tashqi muhiti iqtisodiy salohiyatning ko‘lami va uning tarkibiy unsurlari o‘zaro bog‘liqligiga sezilarli ta’sir ko‘rsatadi. Bugungi kunda xo‘jalik yurituvchi sub’yektning bozor iqtisodiyoti sharoitlariga moslashish qobiliyatini belgilovchi omillardan biri sifatida har bir korxona iqtisodiy salohiyatining ahamiyati oshib borayapti. Muttasil o‘zgarib turuvchi bozor muhitining shart-sharoitlariga moslashish zarurati, bozorda korxonalar o‘rtasida raqobat kurashining kuchayishi asnosida korxonaning “innovatsion salohiyati” tushunchasi bugungi kunda amaliyotga kirib keldi. Iqtisodiy salohiyat majmuasidagi faoliyatning innovatsion tarkibiy qismlari korxonaning ishlab chiqarish faoliyati sohasini o‘zgartirish, inson resurslaridan foydalanish samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Iqtisodiy salohiyatni alohida xodimlar, mehnat jamoalari va umuman boshqaruv apparati o‘rtasida yuzaga keladigan har bir ijtimoiy-iqtisodiy tizimga xos bo‘lgan ishlab chiqarish munosabatlari bilan bog‘liq holda o‘rganish maqsadga muvofiq. Ushbu munosabatlar korxonani tashqi muhit bilan bog‘laydi va korxonaning imkoniyatlari va jamoaning raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarish va sotish, ishlarni bajarish va xizmatlar ko‘rsatish qobiliyatlaridan samarali foydalanishni amalga oshirishga yo‘naltirilganligi bilan ajralib turadi.

Iqtisodiy salohiyatning mohiyatini aniqlashga yondashuvlar tahlili uning mazmunini aniqlashtirish va mualliflik yondashuvini shakllantirish imkonini berdi. Korxonaning iqtisodiy salohiyati-bu resurslarning o‘zaro bog‘liqligi va o‘zaro ta’siri; korxonaning mulkiy holati, moliyaviy holati va uning xo‘jalik aloqalari; maqsadli faoliyat borasida imkoniyatlarni o‘z ichiga oluvchi va kelgusida iqtisodiy samaraga ega bo‘lish imkonini beruvchi murakkab iqtisodiy tushunchadir.

Korxonalarning iqtisodiy salohiyatini baholash va tahlil qilishning tashkiliy-uslubiy qoidalarini chuqurroq tadqiq qilish maqsadida iqtisodiy salohiyat modelini tashkil etuvchi tarkibiy unsurlarni aniqlashtirish talab etiladi.

Iqtisodiy salohiyatni baholash va tahlil qilishda tashkiliy va uslubiy yondashuvlarni ishlab chiqish va asoslash xo‘jalik yurituvchi sub’yektning tarmoq xususiyatlarini (iqtisodiy faoliyat turlarini) hisobga olishni o‘z ichiga oladi.

Qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarishining tabiiy asosini er resurslari tashkil etadi, ularning hajmi va sifati ishlab chiqarish salohiyatining tarkibiy qismlaridan biri sifatida qishloq xo‘jaligi korxonasining er salohiyati darajasini belgilab beradi.

Dunyoda geosiyosiy vaziyatning chigallashishi, iqlim o‘zgarishlarining soha ishlab chiqarishiga jiddiy ta’sir ko‘rsatishi, tobora dolzarb bo‘lib borayotgan suvdan foydalanish muammolari, shu bilan bir qatorda oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashning chigalliklari qishloq xo‘jaligi korxonalarini davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash tizimini qatyta ko‘rib chiqishga, soha korxona va tashkilotlarini bozor tamoyillari asosida faoliyat ko‘rsatishga undaydi. Mana shunday bir sharoitda qishloq xo‘jaligi korxonalari iqtisodiy salohiyat ko‘rsatkichlarini oshirish borasida ilmiy asoslangan tarzda harakat qilishlari lozim bo‘ladi.

Bunday sharoitda qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarishida fodalaniluvchi ishlab chiqarish omillari – yer, mehnat, kapital, tirik organizmlar, axborot va innovatsiyalarning o‘zaro uyg‘unligini ta’minlashning ahamiyati ob’yektiv tarzda oshib boradi. Sanab o‘tilgan omillarning boshqaruv bo‘g‘ini va boshqaruv vositalarining ishbilarmonlik fazilatlari bilan o‘zaro uyg‘unligi qishloq xo‘jaligi korxonasi iqtisodiy salohiyatining umumiy qiymatini shakllantiradi, uning tuzilmasi ko‘p jihatdan xo‘jalik yuritishning geografik, tabiiy, makroiqtisodiy, ijtimoiy va shu kabi tashqi iqtisodiy shart-sharoit va omillari bilan belgilanadi.

Xo‘jalik yuritishning tashqi omillari orasida tabiiy va geografik shart-sharoitlar alohida o‘rin tutadi. Qishloq xo‘jaligi korxonalarining hududiy joylashuvi qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarishini ixtisoslashtirish, tegishli tarmoq va sohalarini rivojlantirish, ayrim turdagi qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini ishlab chiqarish borasida obyektiv talablarni qo‘yadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Нурмухаммидова М. Х. и др. Иқтисодий ислоҳотларнинг ҳозирги босқичида қишлоқ хўжалигини барқарор ривожлантириш асослари // Ta'lim va rivojlanish tahlili onlayn ilmiy jurnali. – 2021. – Т. 1. – №. 6. – С. 401-417.

2. Пардаев М.К. Иқтисодиётни эркинлаштириш шароитида иктисодий тахлилнинг назарий ва методологик муаммолари //Иқтисодиёт фанлари доктори илмий даражасини олиш учун диссертация автореферати. Т.: Банк молия академияси. – 2002.- 22-27б

3. Зулунова Ф.А. Корхоналар молиявий салоҳият таҳлилини такомиллаштириш. //Диссертация.//Самарқанд 2008.- 21б

Буранова Л. Финансовый потенциал региона: понятие, сущность и значение для развития Сурхандарьинской области //Экономика и инновационные технологии. – 2020. – №. 4. – С. 204-213.

3-SHO‘BA. AHOLI FAROVONLIGINI OSHIRISH IQTISODIYOTDA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHNI JADALLASHTIRISH VA ULARNING HUQUQ VA MANFAATLARNI SO‘ZSIZ TA'MINLASH, BARQAROR BANDLIK VA YUQORI DAROMAD TOPISHGA ERISHISH – KAMBAG‘ALLIKNI QISQARTIRISHNING MUHIM SHARTI

MAMLAKATIMIZDA TADBIRKORLIKNI QO‘LLAB-QUVVATLASH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISHNING ISTIQBOLLI YO‘LLARI

Olimova Nodira Xamrakulovna
Farg‘ona davlat universiteti, i.f.n., prof.
olimova_nh@mail.ru

Annotatsiya. O‘zbekistonda tadbirkorlikni qo‘llab-quvvatlashning asosiy yo‘nalishlari davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash, moliyalashtirish va salohiyatni oshirish ustunlariga tayanadi. O‘zbekiston hukumatining siyosat va tashabbuslarni hayotga tatbiq etishda faol yondashuvi tadbirkorlarning ravnaq topishi uchun qulay sharoit yaratdi. Moliyaviy resurslar va malaka oshirish imkoniyatlari bilan ta’minlanganligi bu tizimni yanada mustahkamladi. Biroq, yangi O‘zbekistonning tadbirkorlik sohasida barqaror o‘sish va farovonlikni ta’minlash uchun ushbu qo‘llab-quvvatlash mexanizmlarini doimiy ravishda baholash va takomillashtirish zarur. Shu nuqtai nazardan, mazkur ishda mamlakatimizda tadbirkorlikni qo‘llab-quvvatlash mexanizmlarini takomillashtirish hamda ushbu masalaga oid istiqbolli yo‘llar tahlil qilingan.

Kalit so‘zlar. Tadbirkorlik, iqtisodiyot, mexanizm, iqtisodiy siyosat, qo‘llab-quvvatlash, moliyaviy resurslar, barqaror o‘sish, farovonlikni ta’minlash, ishlab chiqarish, barqaror rivojlanish.

Keyingi yillarda O‘zbekistonda tadbirkorlik faoliyatini rag‘batlantirish bo‘yicha turli chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Startaplarga kapital va investitsiya imkoniyatlaridan foydalanishni ta’minlash uchun moliyaviy yordam dasturlari joriy etildi. Infratuzilmani rivojlantirish tashabbuslari shahar markazlari o‘rtasidagi aloqani yaxshiladi, biznes faoliyati uchun qulay sharoitlar yaratdi. Bundan tashqari, siyosatdagi islohotlar byurokratik to‘siqlarni kamaytirish, tartibga solish tartib-qoidalarini soddalashtirish va shaffoflikni oshirishga qaratilgan [2].

“O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 13 avgustdagi «Xususiy mulkni himoya qilish va mulkdorlar huquqlarining kafolatlarini kuchaytirish, tadbirkorlik tashabbuslarini qo‘llab-quvvatlash borasidagi ishlarni tashkil qilish tizimini tubdan takomillashtirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar, shuningdek, tadbirkorlik sub’yektlarining moliyaviy resurslar va ishlab chiqarish infratuzilmasidan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish to‘g‘risida»gi PF-5780-son Farmonida belgilangan vazifalarni izchil amalga oshirish hamda kichik biznes, oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirish, aholi bandligini ta’minlash, xotin-qizlar va yosh avlod tashabbuslarini qo‘llab-quvvatlash borasidagi dasturlarda davlat resurslaridan oqilona foydalanish, ularning maqsadliligini ta’minlash va samaradorligini oshirish maqsadida 2018 yil 7 iyundagi «Har bir oila - tadbirkor» dasturini amalga oshirish to‘g‘risida»gi PQ-3777-son, 2018 yil 14 iyuldagi «Aholi bandligini ta’minlash borasidagi ishlarni takomillashtirish va samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida»gi PQ-3856-son va 2019 yil 7 martdagi «Hududlarda aholini tadbirkorlikka keng jalb qilish va oilaviy tadbirkorlikni